

Indenrigs- og socialministerens tale ved samråd i Folketingets Retsudvalg den 29. oktober 2009 (alm. del – samrådsspørgsmål B og C)

Spørgsmål B

”Ministrene bedes redegøre for, om at det er ansvarligt at skære 20 mio. kr. i statsforvaltningernes budgetter for 2010 under hensyn til statsforvaltningernes opgavevaretagelse vedrørende forældremyndigheds- og samværssager samt i betragtning af, at den samlede sagsmængde i de fem forvaltninger er vokset fra 200.000 sager i 2007 til 250.000 sager i 2008 og steget med yderligere 15 pct. i det første halve år af 2009”

Spørgsmål C

”Ministrene bedes redegøre for, om de varslede besparelser på i alt ca. 20 mio. kr. i statsforvaltningernes budgetter for 2010 og den deraf afledte reduktion i årsværkene betyder, at statsforvaltningerne må skære ned på tværfagligheden i forældremyndighedssager og de samværssager, som ikke indgår i det selvstændigt satspuljefinansierede projekt”

Svar:

Der er stillet to spørgsmål til indenrigs- og socialministeren og justitsministeren. De to spørgsmål vil blive besvaret samlet.

Justitsministeren og jeg har aftalt, at jeg indleder, da jeg er ansvarlig minister for statsforvaltningernes økonomi og organisation, mens justitsministeren er ansvarlig for den lovgivning, som knytter sig til sagsbehandlingen på det familieretlige område.

Jeg vil således sige noget om statsforvaltningens bevillingsniveau og om udviklingen i den samlede sagsmængde. Til slut vil jeg sige noget om den mødeaktivitet, som foregår i statsforvaltningerne i forbindelse med fastsættelse af samvær.

Statsforvaltningernes økonomi

Der har siden sommerferien været stor fokus på statsforvaltningernes økonomi både fra medier og fra Folketinget. Der har været rigtig mange tal fremme i debatten.

Lad mig derfor starte med at slå fast, at det ikke er korrekt, at statsforvaltningernes bevilling er skåret med 20 mio. kr.

Statsforvaltningernes bevilling i 2010 vil svare til bevillingsniveauet i 2009.

Heri indgår, at der netop er indgået en aftale med satspuljepartierne, som sikrer statsforvaltningerne 10,2 mio. kr. i to år til videreførelse af projektet om tværfaglige møder i særligt tunge samværssager. Bevillingen giver mulighed for at afholde 1.200 møder om året.

Det betyder, at statsforvaltningerne fortsat kan tilbyde en ekstra indsats i form af tværfaglige møder i alle de sager, hvor konfliktniveauet er så højt, at der ikke længere er fokus på barnet. Og hvor enten forældrene eller barnet samtidig har nogle særlige sociale eller helbredsmæssige problemer.

Men det er rigtigt, at statsforvaltningerne hen over sommeren har reduceret antallet af medarbejdere med knap 50 årsværk. Det skyldes især, at statsforvaltningerne samlet set har haft et højere forbrug end bevillingen har tilsagt i de foregående år. Det har derfor været nødvendigt at tilpasse bemanningen til den aktuelle bevilling og til lokale forhold.

Samtidig må jeg også konstatere, at sagsmængden på centrale områder er steget mere forventet i første halvdel af 2009. Det giver selvfølgelig udfordringer, når antallet af medarbejdere tilpasses og statsforvaltningerne samtidig skal fastholde aktiviteten for at undgå sagsophobning i lyset af en stigende sagsmængde.

Jeg vil derfor lægge også op til, at spørgsmålet om statsforvaltningernes aktuelle økonomiske situation bliver taget op i de kommende forhandlinger om Finansloven.

Jeg er altså meget opmærksom på statsforvaltningernes økonomi, og på at sikre at der er balance mellem ressourcer og sagsmængde.

Øvrige tiltag for at forbedre Statsforvaltningernes effektivitet

Sideløbende med dette er ministeriet og statsforvaltningerne sammen ved at udarbejde en effektiviseringsplan. Vi kigger på muligheder for fælles løsninger, det vil sige udbredelse af best practise og øget videndeling.

Vi ser også på mulighederne for i højere grad at standardisere arbejdsprocesserne fx på nævnsområdet og på bidragsområdet. Samtidig undersøger vi mulighederne for en øget grad af specialisering, som vi kender på jordbrugsområdet, hvor statsforvaltningen Nordjylland udarbejder jordbrugsanalyser for hele landet.

Effektiviseringsplanen skal danne grundlag for en mere langsigtet plan for statsforvaltningernes økonomi.

Jeg kan tilføje, at de enkelte statsforvaltninger også selv har igangsat forskellige tiltag bl.a. i form af Lean-projekter

Det er med andre ord højt prioriteret at se på, om arbejdsprocesserne kan forenkles med en række tiltag, som kan sættes i gang her og nu. Formålet er

naturligvis at sikre borgerne den bedst mulige betjening inden for de givne rammer.

På det lidt længere sigt er det naturligvis helt nødvendigt, at udnytte de muligheder, som en moderne IT understøttelse giver. Jeg tænker her på digitalisering af sagsgangene og på at udvikle selvbetjeningsløsninger. Vi kender dem allerede fra andre offentlige myndigheder, f.eks. SKAT.

Derfor gennemføres der også i dette efterår et projekt, som forbereder en modernisering af statsforvaltningernes IT. Det tager selvfølgelig tid at udvikle den helt rigtige IT understøttelse, som passer til de arbejdsprocesser, som statsforvaltningerne har. Men arbejdet er i gang.

Statsforvaltningernes sagsmængde

Så meget om statsforvaltningernes økonomi og tiltag for at øge produktiviteten. Nu vil jeg sige lidt om udviklingen i sagsmængden. Det er rigtigt, at der er sket en stigning i statsforvaltningernes sagsmængde i de seneste år. Noget af stigningen har været forventet.

Fra 2007 til 2008 steg aktiviteten mærkbart, men det var også forventet. For det første medførte forældreansvarsloven fra oktober 2007 nye opgaver. Ligeledes medførte implementeringen af Østafsten i maj 2008 nye opgaver med at udstede registreringsbeviser til arbejdstagere fra de tidligere østeuropæiske EU lande. Det er altså nye opgaver, som der også er fulgt finansiering med til.

Men der er også en sagsstigning, som ikke var forventet. Det skyldes bl.a., at der har været flere sager på det familieretlige område end forudsat. F.eks. har der været flere genoptagelsessager end forventet, men reformerne har også haft en afsmittende effekt på f.eks. bidragsområdet. Det ved jeg, at justitsministeren vil sige mere om senere.

Det er den enkelte statsforvaltning, der selv – via bl.a. visitering – tilrettelægger sagsforløbet i en familieretlig sag ud fra de krav og retningslinjer, som der er fastsat med hjemmel i loven. Og det er vigtigt at være opmærksom på, at tilbud om et tværfagligt møde kun er et af de mulige tilbud der er for at finde en løsning.

Jeg ved, at statsforvaltningerne har stort fokus på at udvikle værktøjer, der kan optimere mødeplanlægning, mødeafvikling og visitation på det familieretlige område.

Der er igangsat et projekt, hvor kontorcheferne fra de enkelte statsforvaltninger sammen belyser og udveksler de gode erfaringer med mødeafvikling. Formålet er naturligvis at udbrede de gode erfaringer og eventuelt udvikle nye tiltag.

Det har jo stor betydning, at sagsbehandleren relativt nemt kan identificere, hvilket løsningsbehov parterne har i en konkret sag. Så mødetiden bliver optimalt udnyttet. Omvendt er det ligeså så vigtigt, at sagsbehandleren hurtigt kan mærke, om mødet er nytteløst i den forstand, at parterne ikke er interesserede i at finde en løsning, uanset hvilke initiativer, der tages.

Statsforvaltningerne har nu 3 års erfaringer med de forligsinstrumenter, som ligger i Familieretsreformen. De erfaringer udnyttes til at sikre at der sker den rigtige visitation af sager, og til at målrette sagsbehandlingen på mødet med parterne, som jeg netop nævnte.

Der ydes en stor indsats for at forlige parterne i sager om forældremyndighed og samvær. Og indsatsen bærer frugt. Der forliges rigtig mange sager. Jeg synes, at statsforvaltningerne her leverer gode resultater i løsningen af sager på det familieretlige område. Jeg har derfor også stor tiltro til, at denne indsats også vil fortsætte i 2010.